

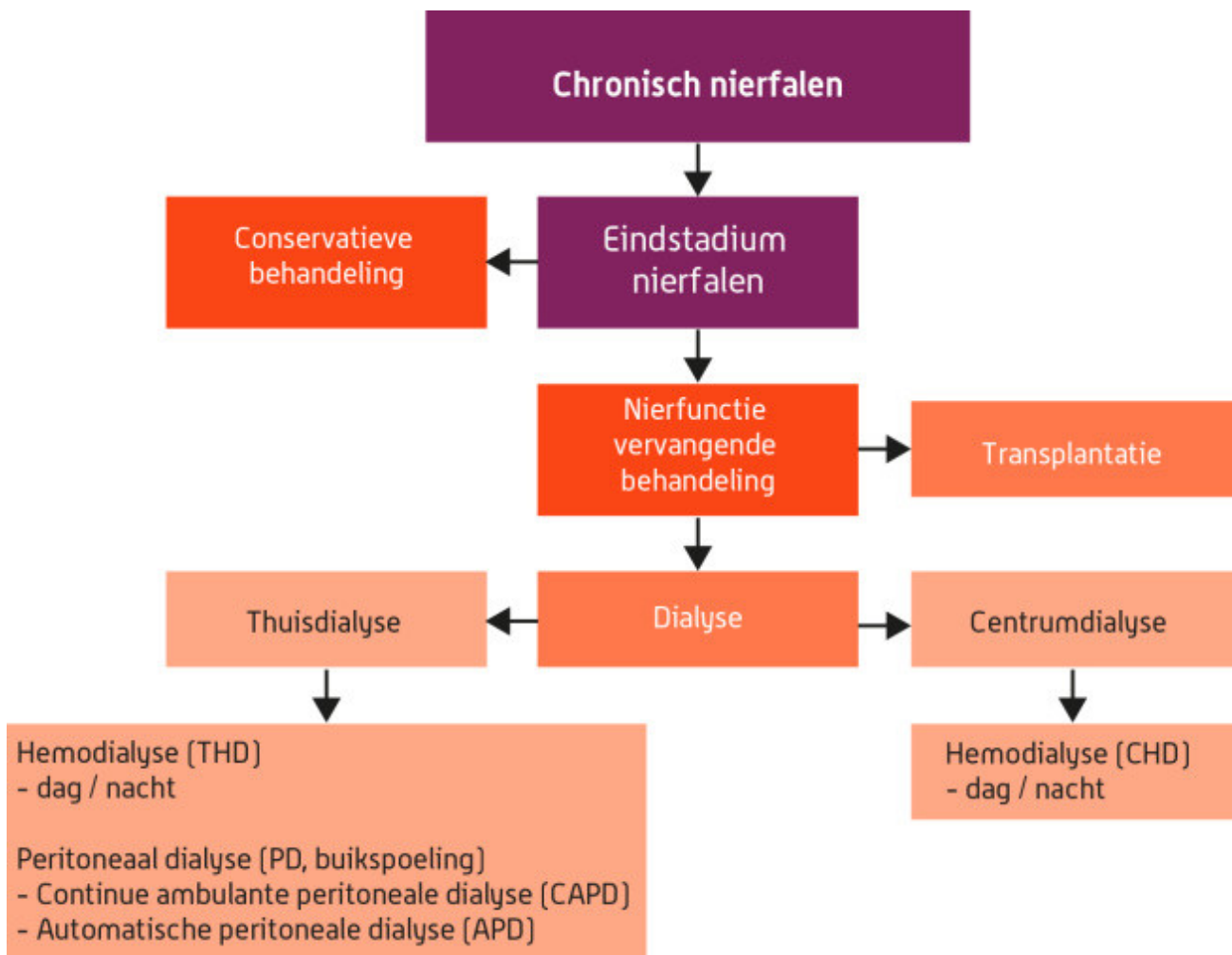
Conservatieve behandeling bij nierfalen

Als de werking van uw nieren langzaam achteruit blijft gaan, ontstaat uiteindelijk nierfalen. Wanneer u zich in het eindstadium van nierfalen bevindt, bespreken wij met u welke behandelingen mogelijk zijn: dialyse, transplantatie of een conservatieve behandeling. Samen met uw behandelteam maakt u de afweging wat voor u de beste keuze is.

Transplantatie is helaas niet voor iedereen mogelijk. Dialyse meestal wel, maar is een ingrijpende behandeling. De afgelopen jaren heeft ons dialysecentrum studies gedaan naar wel of niet starten met dialyse. Eén van de conclusies is dat conservatieve behandeling (niet starten met dialyse) voor sommige patiënten een goede keuze kan zijn. Wij leggen u hier uit wat een conservatieve behandeling bij nierfalen inhoudt. Ook leggen we uit wat belangrijk kan zijn bij uw beslissing.

Meer over conservatieve behandeling

Er zijn meerdere behandelingen mogelijk bij nierfalen:

U beslist samen met uw behandelteam of u kiest voor een conservatieve behandeling of voor een nierfunctievervangende behandeling (zoals dialyse). U kunt hier meer lezen over [behandelingen en onderzoeken bij nierfunctievervangende behandelingen](#) (<https://www.antoniuziekenhuis.nl/nefrologie>).

Wat is een conservatieve behandeling?

Een conservatieve behandeling betekent dat een patiënt niet wordt geopereerd of een ingreep ondergaat. Men kiest voor een conservatieve behandeling wanneer van een operatie of ingreep weinig resultaat wordt verwacht. Of wanneer de patiënt veel andere ziekten heeft die een ingreep te risicovol maken. Conservatieve behandeling bij nierfalen betekent dat een patiënt niet start met dialyse. Wel wordt het achteruitgaan van de nieren zoveel mogelijk vertraagd. Ook worden klachten behandeld. Dit kan bijvoorbeeld met medicijnen of adviezen over leefstijl. Een conservatieve behandeling is een actieve behandeling samen met het behandelteam. Het doel is om de kwaliteit van leven zo goed mogelijk te houden.

Voor- en nadelen van een conservatieve behandeling

Er kunnen verschillende redenen zijn om te kiezen voor een conservatieve behandeling. Het kan zijn dat u of de nefroloog niet verwacht dat uw kwaliteit van leven beter wordt met dialyse. Of dat de nefroloog niet verwacht dat u langer leeft met dialyse. Een andere reden kan zijn dat u te maken heeft met andere ernstige ziektes. Het kan ook zijn dat u om andere persoonlijke redenen ervoor kiest om niet te starten met dialyse. Dialyse kan een zware behandeling zijn.

Voordelen

Uit onderzoek is gebleken dat er een aantal voordelen zijn van een conservatieve behandeling ten opzichte van dialyse. De voordelen kunnen zijn:

- Geen zware dialysebehandeling met mogelijke bijwerkingen
- Minder opnames in het ziekenhuis
- Meer tijd thuis zijn en de dingen kunnen doen die u belangrijk vindt

Nadelen

Een nadeel van een conservatieve behandeling is dat vocht en afvalstoffen zich in het lichaam ophopen. Uw conditie gaat dan langzaam achteruit. Op een gegeven moment is de nierfunctie zo laag dat klachten steeds sterker kunnen worden. Denk daarbij aan klachten als vermoeidheid, lusteloosheid, weinig trek en vocht vasthouden. Er komt een moment waarop een conservatieve behandeling overlijden niet meer kan voorkomen.

Vorbereiding

Samen beslissen

Nadenken over de keuze voor conservatieve behandeling kan moeilijk zijn. Het is een keuze die u gelukkig niet alleen hoeft te maken. Uw naaste omgeving, zoals uw partner en familie, betrekken wij graag bij het maken van die keuze. Vanuit het St. Antonius bieden wij ook professionele ondersteuning. Het behandelteam van de Nierfalenpoli helpt u graag bij het maken van een keuze. Daarbij horen de nefroloog, verpleegkundige, maatschappelijk werker en diëtist. Ook kan een geriater (arts voor oudere patiënten) meehelpen. Als u dit wilt kunnen wij ook uw huisarts betrekken. Wij willen u in elk geval zo goed mogelijk begeleiden. Welke behandeling

u uiteindelijk kiest, beslist u samen met uw nefroloog.

Behandeling

Als u kiest voor conservatieve behandeling

Als u ervoor kiest om niet te starten met dialyse, kiest u voor een conservatieve behandeling. Het doel van een conservatieve behandeling is om uw kwaliteit van leven zo goed mogelijk te houden. En daarnaast om klachten te verminderen of te beperken.

Wat gebeurt er bij een conservatieve behandeling

Bij conservatieve behandeling probeert de nefroloog zo lang mogelijk de restfunctie van de nieren te behouden. Op deze manier wordt voorkomen dat afvalstoffen en vocht in het lichaam zich ophopen. De behandeling bestaat uit medicijnen, meestal samen met een eiwitbeperkt dieet en leefstijladviezen. Daarbij wordt een diëtist betrokken.

Verloop van de behandeling

Het verloop van een conservatieve behandeling is per persoon verschillend. In de beginfase, wanneer de nierfunctie (eGFR) gedaald is tot waardes tussen 7-10, helpt een conservatieve behandeling zo goed als mogelijk is. Op een gegeven moment kunnen klachten echter de overhand nemen. Dan is overlijden helaas niet meer te voorkomen. Dit is overigens bij dialyse niet veel anders. Uit een studie in ons ziekenhuis bleek namelijk dat sommige patiënten met een conservatieve behandeling bijna even lang leven als patiënten die starten met dialyse. Het mogelijke voordeel van een langer leven door te gaan dialyseren komt daarmee te vervallen. Dit geldt in het algemeen voor patiënten boven de leeftijd van 80 jaar. En daarnaast voor patiënten vanaf 70 jaar die veel bijkomende ziekten hebben. Uw behandelend nefroloog of de nierfalenverpleegkundige kan u hier meer over vertellen.

Controle

U blijft tijdens een conservatieve behandeling onder controle van het behandelteam van de Nierfalenpoli. Die bestaat uit uw nefroloog, verpleegkundige, maatschappelijk werker, diëtist en op aanvraag de geriater.

Expertise en ervaring

Internist-in-opleiding Wouter Verberne heeft onder leiding van [Willem Jan Bos](https://www.antoniusziekenhuis.nl/dialysecentrum/team/prof-dr-w-j-w-willem-jan-bos) (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/dialysecentrum/team/prof-dr-w-j-w-willem-jan-bos>), internist-nefroloog van het St. Antonius een [studie](https://www.antoniusziekenhuis.nl/nieuwsoverzicht/conservatieve-zorg-mogelijke-optie-voor-oudere-nierpatient) (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/nieuwsoverzicht/conservatieve-zorg-mogelijke-optie-voor-oudere-nierpatient>) gedaan naar conservatieve behandeling. De conclusie van deze studie is dat patiënten van 80 jaar of ouder die kiezen voor dialyseren, niet altijd langer leven dan patiënten die kiezen voor een conservatieve behandeling. Conservatieve behandeling kan daarom een goede keuze zijn voor sommige oudere patiënten. Deze conclusies zijn in 2016 gepubliceerd in het Clinical Journal of the American Society of Nephrology (CJASN).

Meer informatie

Mocht u na het lezen van deze informatie vragen hebben, dan kunt u altijd contact opnemen met de medewerkers van de Nierfalenpoli. U kunt ons bellen via T 088 - 320 59 00 of mailen naar nierfalen@antoniuziekenhuis.nl [<mailto:nierfalen@antoniuziekenhuis.nl>]

Zoekt u steun bij het omgaan met problemen in uw dagelijkse leven, dan kunnen onze maatschappelijk werkers u verder helpen. Voor vragen over uw voeding kunt u terecht bij onze diëtisten. De maatschappelijk werkers en diëtisten zijn te bereiken via bovenstaand nummer van de Nierfalenpoli.

Websites met meer informatie

[Nierwijzer](https://www.nierwijzer.nl) [<https://www.nierwijzer.nl>]

In de Nierwijzer staan video's van mensen die al eerder voor de keuze hebben gestaan. Zij vertellen wat de behandeling voor invloed heeft op hun dagelijks leven. Waarom ze ervoor gekozen hebben, hoe ze zich erbij voelen en wat zij als voor- en nadelen ervaren.

[Nierpatiënten Vereniging Nederland \(NVN\)](https://www.nvn.nl) [<https://www.nvn.nl>]

Een actieve vereniging van en voor nierpatiënten.

www.nieren.nl [<https://www.nieren.nl>]

Platform voor nierpatiënten en hun naasten.

[Nierstichting](https://www.nierstichting.nl) [<https://www.nierstichting.nl>]

De Nierstichting zet alles op alles om ervoor te zorgen dat mensen met een nierziekte in leven blijven, en écht kunnen blijven leven.

"Deze tekst is geschreven in samenwerking met de Nierpatiënten Vereniging Nederland (NVN)."

Gerelateerde informatie

Specialismen

- [Dialysecentrum](https://www.antoniuziekenhuis.nl/dialysecentrum) [<https://www.antoniuziekenhuis.nl/dialysecentrum>]
- [Interne Geneeskunde](https://www.antoniuziekenhuis.nl/interne-geneeskunde) [<https://www.antoniuziekenhuis.nl/interne-geneeskunde>]
- [Nefrologie](https://www.antoniuziekenhuis.nl/nefrologie) [<https://www.antoniuziekenhuis.nl/nefrologie>]

Contact Dialysecentrum

T 088 320 59 00